

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/104/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6924010096
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6924010096.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Andreja Matušovica a JUDr. Michaely Bucekovej, PhD., LL.M., na verejnom zasadnutí konanom dňa 17. decembra 2025 v trestnej veci obžalovanej A. B. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 127 ods. 4 Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovanej a odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 14.04.2025, sp. zn. 11T/16/2024 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu v celom výroku o treste.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanú A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., bytom E. X/ X, F. C. D.,

o d s u d z u j e

podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 41 ods. 2 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., sa obžalovanej výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá a zároveň sa jej ukladá probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák., sa obžalovanej u s t a n o v u j e skúšobná doba vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. e) Tr. zák., sa obžalovanej ukladá povinnosť zaplatiť otcovi detí B. B., nar. XX.XX.XXXX A. E., zameškané výživné vo výške 1.330,08 € a plnoletému synovi B. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., zameškané výživné vo výške 185,46 €.

Podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák., sa obžalovanej ukladá povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák., sa u obžalovanej zrušuje výrok o treste odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu 12 mesiacov, ktorý jej bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 15.10.2024, sp. zn. 4T/35/2024, právoplatným dňa 06.11.2024, za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. a súčasne ruší aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Vo výroku o vine zostáva napadnutý rozsudok okresného súdu nezmenený.

II. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovanej A. B. zamietá.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bola obžalovaná uznaná za vinnú zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 127 ods. 4 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako zákonná zástupkyňa a matka od presne nezisteného dňa konca roku 2022 do dňa 30.05.2023 A. E., F. C. D., A. G. na H. A. I. XXX/X a inde, nezabezpečovala pravidelne stravu a hygienu svojej dcéry mal. dieťa K. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., J. počas tohto obdobia opakovane fyzicky udierala po rukách, nohách a chrbte a v jednom prípade ju udrela aj mopom po tele, ráno ju budila fackami a naposledy po tom, ako ju počas domáceho liečenia v presne nezistený deň v máji 2023 najprv obliala vodou, ju bila rukou a päšťami po celom tele, v domácnosti nevarila a nerobila nákupy, kde z toho dôvodu veľakrát mal. K. P. kontaktovala svojho otca so žiadosťou o peniaze, aby si vedela zabezpečiť potraviny, nevykonávala ani domáce práce ako upratovanie a pranie oblečenia, ale práve naopak tieto činnosti vykonávala mal. K. P., taktiež sa menovaná maloletá v domácom prostredí nevedela a nemohla pripravovať na vyučovanie, v prípade ochorenia maloletej K. P. ju na ošetrovanie k lekárovi nesprevádzala, mal. K. P. k lekárovi išla viackrát sama a na lieky jej zaslal peniaze jej otec, asi dva až trikrát, keď mal. K. P. spala, tak ju začala budiť a potom sa smiala, pričom podľa záverov znaleckého posudku z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie a podľa záverov znaleckého posudku z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí u maloletej J. P. boli zistené známky psychotraumatizácie, ktorá priamo súvisí s prežitými udalosťami v súvislosti s konaním obžalovanej ako matky mal. K. P., a v dôsledku fyzického a psychického násillia bol zistený u mal. K. P. viktimizačný syndróm v rámci syndrómu týranej osoby a taktiež bolo konštatované, že situácia, v ktorej sa maloletá nachádzala bola už pre ňu bezvýchodisková, nedokázala ju ovplyvniť svojou aktivitou, čo viedlo k naučenej bezmocnosti, čím týmto konaním obžalovaná ako matka, s ktorou žila poškodená mal. K. P. v spoločnej domácnosti, jej spôsobovala psychické utrpenie a presne nezistené fyzické zranenia, pričom dňa 05.05.2023 bola na ošetrovaní u všeobecného lekára pre deti a dorast a následne u chirurga, kde z lekárskej správy z chirurgie zo dňa 05.05.2023 vyplýva, že poškodená mal. K. P. utrpela zranenie a to opuch v oblasti ľavého predlaktia.

Za to jej bol podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. bol obžalovanej výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá a zároveň jej ukladá probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. bol obžalovanej ustanovuje skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. e) Tr. zák., bola obžalovanej uložená povinnosť zaplatiť otcovi detí B. B., nar. XX.XX.XXXX A. E., zameškané výživné vo výške 1.330,08 € a plnoletému synovi B. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., zameškané výživné vo výške 185,46 €.

Podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák., bola obžalovanej uložená povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák., bol obžalovanej zrušený výrok o treste odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu 12 mesiacov, ktorý jej bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/35/2024, zo dňa 15.10.2024, právoplatným dňa 06.11.2024, za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona a súčasne boli zrušené aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie do výroku o vine a výroku o treste v neprospech obžalovanej priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní prokurátorka okresnej prokuratúry.

Počas plynutia zákonom stanovenej lehoty na podanie opravného prostriedku podala odvolanie proti výroku o vine i treste taktiež obžalovaná a to prostredníctvom svojej obhajkyne písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 14.04.2025, ktoré následne aj bližšie odôvodnila písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 14.08.2025.

Argumentovala tým, že v celom rozsahu trvá na svojich výpovediach, svojim deťom nikdy neublížovala. Možno niekedy zvýšila hlas, ale nikdy ich nebila a nesprávala sa spôsobom ako je to popísané v odsudzujúcom rozsudku. Taktiež si ani v najmenšom nevšimla žiadne zmeny, ktoré popísali znalkyne v znaleckom posudku. Podľa jej názoru nebolo v rámci trestného konania preukázané, že skutok kladený jej za vinu sa stal, že by mal znaky trestného činu predpokladané zákonnými ustanoveniami a to tak subjektívnu ako aj objektívnu stránku trestného činu a preto má za to, že nie je možné vysloviť záver o jej vine.

Z týchto dôvodov požiadala krajský súd, aby ju v zmysle § 285 ods. 1 Tr. por. spod obžaloby oslobodil.

Prokurátorka okresnej prokuratúry bližšie odôvodnila ňou podané odvolanie písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 06.08.2025.

Úvodom skonštatovala, že napadnutý rozsudok okresného súdu pokladá za nezákonný a nedôvodný. S poukazom na výpovede maloletej poškodenej J. B., svedkyne maloletej A. B., svedka B. B. a svedka B. B. jednotlivo i v súhrne má za to, že obžalovaná svojim protiprávnym konaním naplnila aj skutkovú podstatu zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák. Obdobie skutku podľa je názoru bolo správne ohraničené v obžalobe na dobu od mesiaca apríl 2022 do dňa 30.05.2023.

Záverom uviedla, že aj ťažká ujma na duševnom zdraví u maloletej poškodenej J. B. je riadne preukázaná znaleckými posudkami vykonanými v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní a preto mal súd posúdiť konanie obžalovanej aj podľa § 208 ods. 3 písm. a) Tr. zák.

Vzhľadom k vyššie uvedenému navrhla, aby krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o vine i treste zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

K odvolaniu prokurátorky okresnej prokuratúry sa obžalovaná vyjadrila prostredníctvom svojej obhajkyne písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 06.09.2025. Zdôraznila, že sa nestotožňuje s tvrdeniami prokurátorky a naďalej sa považuje za nevinnú. V plnom rozsahu odkázala na písomné odôvodnenie ňou podaného odvolania. Záverom požiadala krajský súd, aby ju v zmysle § 285 ods. 1 Tr. por. spod obžaloby oslobodil.

K odvolaniu obžalovanej sa prokurátorka okresnej prokuratúry nevyjadrila.

Spis bol tunajšiemu súdu predložený na rozhodnutie o odvolaniach obžalovanej a okresného prokurátora dňa 06.10.2025.

Na verejnom zasadnutí, ktoré sa konalo v neprítomnosti obžalovanej, prokurátor krajskej prokuratúry sa pridržiaval odvolacích dôvodov dozrovej prokurátorky okresnej prokuratúry, avšak navrhol krajskému súdu modifikovať kvalifikáciu skutku v tom smere, aby vypustil kvalifikáciu skutku podľa § 208 ods. 3 písm. a) Tr. zák. a naopak aby ponechal kvalifikáciu skutku iba podľa § 208 ods. 3 písm. d) Tr. zák. a následne aby odvolanie obžalovanej ako nedôvodné zamietol. Naproti tomu obhajkyňa obžalovanej sa v plnom rozsahu pridržiavala odvolacích dôvodov z písomne podaného odvolania a navrhla, aby krajský súd odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietol, napadnutý rozsudok zrušil a rozhodol sám tak, že obžalovanú spod obžaloby oslobodí.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania obžalovanej a okresného prokurátora zistil, že odvolanie podali oprávnené osoby v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, pričom dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej nebolo dôvodné a odvolanie okresného prokurátora bolo iba čiastočne dôvodné,

z iných dôvodov akými argumentoval v odvolaní, avšak na jeho základe mohol krajský súd vnieť do výroku o treste zákonnosť.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že napadnutým rozsudkom boli pri ukladaní trestu obžalovanej porušené ustanovenia Trestného zákona. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom výroku o treste, pričom následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci rozsudkom sám tak, ako je uvedené v jeho výrokovej časti.

Z pohľadu krajského súdu je nutné v prvom rade konštatovať, že skutkový stav ustálený prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku má oporu vo vykonaných dôkazoch, ktoré okresný súd vyhodnotil v súlade s požiadavkami § 2 ods. 12 Tr. por. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd v súlade s požiadavkami ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por. podrobne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Z tohto odôvodnenia je tiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Krajský súd ďalej považuje za potrebné zdôrazniť, že súd prvého stupňa prejednávánemu prípadu venoval náležitú pozornosť. Na hlavnom pojednávaní vykonal výsluchy obžalovanej, svedkov B. B., mal. A. B., B. B., K. B., L. M. J., za splnenia procesných podmienok prehral videozáznam a prečítal zápisnicu o výsluchu poškodenej mal. J. B.. Opäť za splnenia procesných podmienok § 268 ods. 2 Tr. por. prečítal podstatný obsah znaleckého posudku a vypočul k nemu znalkyňu, ktorá ho vyhotovila a záverom za splnenia procesných podmienok podľa § 269 Tr. por. prečítal jednotlivé listinné dôkazy, a to najmä samotné trestné oznámenie, úradné záznamy z pohovoru s deťmi, lekársku správu na mal. poškodenú, správy na obžalovanú a odpis z registra trestov týkajúci sa jej osoby.

Na tomto mieste krajský súd poukazuje na to, že povinnosť odôvodňovať rozhodnutie nemôže byť ponímaná v takom zmysle, že je potrebné vysporiadať sa s každým argumentom. V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR (II.ÚS 78/05, III.ÚS 264/08, IV.ÚS 372/08) a judikatúru Európskeho súdneho dvora pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietaní odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci E. A. N. zo dňa 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpoklad tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodovanie podriadeného súdu možno považovať za dostatočne odôvodnené, čo v tomto konkrétnom prípade naplnené bolo.

V reakcii na podané odvolanie obžalovanej, považuje krajský súd za nevyhnutné zvýrazniť to, akým dôsledným spôsobom okresný súd zdôvodnil svoj výrok o vine obžalovanej. Správne v napadnutom rozsudku uviedol, že obrana obžalovanej bola v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní v celom rozsahu vyvrátená jednak samotnou poškodenou, ktorá podrobne uvádzala ako ju matka opakovane a bezdôvodne udierala po rukách, nohách, v jednom prípade ju dokonca udrela aj mopom, ako ju ráno budila fackami, ako ju obliekala vodou a následne bila, ako sa nestarala riadne o domácnosť, nevykonávala domáce práce a riadne nezabezpečovala ani stravu pre rodinu. Táto výpoveď poškodenej bola podporená aj ďalšími svedeckými výpoveďami svedkov B. B., B. B., A. B. a M. M. J. a tiež aj listinnými dôkazmi a to nielen samotným trestným oznámením, ale aj lekárskou správou, správou O., úradnými záznamami z pohovoru detí a v neposlednom rade aj znaleckým dokazovaním a teda nebolo žiadnych pochybností o vierohodnosti tejto svedkyne - poškodenej. Na druhej strane je nutné uviesť, že obrana obžalovanej na hlavnom pojednávaní nebola podporená žiadnym vykonaným dôkazom. Dokonca aj tak zásadné tvrdenie obžalovanej o tom, že s deťmi v E. P. H. A. I. XXX/X A. inkriminovanom čase nebývala, bolo všetkými vypočutými svedkami a tiež listinnými dôkazmi vyvrátené a bolo potvrdené, že v čase skutku bolo miesto obvyklého pobytu maloletej poškodenej A. E. na vyššie uvedenej adrese. Okresný súd správne poznamenal, že obžalovaná sa počas celého trestného konania snažila svoje konanie zľahčovať a bagatelizovať a prezentovala sa v sociálne priaznivom svetle. Jej obhajoba a obrana však bola účelová s cieľom zbaviť sa trestnej zodpovednosti.

V podanej obžalobe kládla prokurátorka okresnej prokuratúry obžalovanej za vinu, že konaním popísaným v skutkovej vete obžaloby sa na poškodenej mal. dcére dopustila zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. a), písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 127 ods. 4 Tr. zák. a s poukazom na ustanovenie § 123 ods. 3 písm. i) Tr. zák. a § 138 písm. b) Tr. zák. Navrhovala tak uznať vinu obžalovanej nielen zo základnej

skutkovej podstaty tohto zločinu, ale aj jeho kvalifikovanej skutkovej podstaty, pretože mala za to, že svojim činom obžalovaná spôsobila poškodenú ťažkú ujmu na zdraví, poruchu zdravia trvajúcu dlhší čas a že uvedený čin spáchala aj závažnejším spôsobom konania, t. j. po dlhší čas.

Krajský súd konštatuje, že okresný súd nepochybil ani v tom smere, keď po vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní zistil vážne rozpory oproti skutkovým tvrdeniam z podanej obžaloby, pričom išlo o skutkové okolnosti, na základe ktorých prokurátorka okresnej prokuratúry odvodzovala trestnú zodpovednosť obžalovanej aj za spáchanie kvalifikovanej skutkovej podstaty žalovaného zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby tým, že obžalovaná mala spáchať skutok po dlhší čas a mala skutkom spôsobiť poškodenú ťažkú ujmu na zdraví, čo však vykonaným dokazovaním nebolo preukázané.

Prokurátor krajskej prokuratúry v rámci záverečného návrhu na verejnom zasadnutí krajského súdu pridržiavajúc sa odvolacích dôvodov dozorovej prokurátorky okresnej prokuratúry navrhol krajskému súdu modifikovať kvalifikáciu skutku v tom smere, aby bola vypustená kvalifikácia skutku podľa § 208 ods. 3 písm. a) Tr. zák. a aby bola ponechaná len kvalifikácia skutku podľa § 208 ods. 3 písm. d) Tr. zák. Krajský súd sa však nestotožnil ani s takto upravenými odvolacími námietkami krajskej prokuratúry. V konkrétnej predmetnej trestnej veci vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že obžalovaná spáchala skutok po dlhší čas.

Obžaloba stanovila začiatok a koniec páchania skutku tak, že to bolo od presne nezisteného dňa v mesiaci apríl 2022 do dňa 30.05.2023. Tak ako okresný súd v napadnutom rozsudku uviedol a krajský súd sa k nemu súhlasne pridáva, takto ohraničený začiatok skutku nebol na hlavnom pojednávaní preukázaný žiadnym z vykonaných dôkazov. Obžalovaná kategoricky odmietala, že sa skutku vôbec dopustila, poškodená sa k začiatku, od kedy mal byť skutok na nej páchaný bližšie nevyjadrila a ani z výpovedí svedkov B. B., A. B., Mg. M. J., či ostatných listinných dôkazov, prípadne znaleckého dokazovania nemožno odvodiť exaktný začiatok páchania skutku. Iba svedok svedok B. B., syn obžalovanej, ohraničuje začiatok páchania skutku, ktorý vo svojej výpovedi v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní uviedol, že jeho mama žila spolu so sestrami A. E. G. P. I. Q. XXX v dobe od konca roka 2022 do mája 2023. S poukazom na tieto skutočnosti krajský súd prijal názor okresného súdu v otázke časového ohraničenia skutku a osvojil si závery okresného súdu, že skutok bol obžalovanou spáchaný od presne nezisteného dňa konca roka 2022 do dňa 30.05.2023.

V zmysle súdnej praxe bol kvalifikačný moment po dlhší čas stanovený ako obdobie cca. 6 mesiacov. Vo vzťahu k týraniu ide však podľa názoru krajského súdu o podstatne odlišnú situáciu. Týranie sa považuje za hromadný trestný čin, kde spravidla dochádza ku kumulácii väčšieho množstva menej závažných, ale intenzívnejších stupňujúcich čiastkových útokov. To, čo môže u jedného poškodeného predstavovať týranie už po 3 - 5 čiastkových útokoch v období 8 mesiacov u iného môže rovnaký následok vyvolať až po desiatkach útokov v priebehu niekoľkých rokov. Naplnenie tohto zákonného znaku osobitného kvalifikačného pojmu závažnejšieho spôsobu konania je preto potrebné posudzovať striktné individuálne, v závislosti od osobitosti konkrétneho prípadu. Aj v tomto smere sa krajský súd v plnom rozsahu stotožnil so závermi okresného súdu uvedenými na stranách č. 14 a 15 napadnutého rozsudku a v podrobnostiach naň odkazuje.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák., trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 41 ods. 1 Tr. zák., ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný.

Podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšieho o jednu tretinu.

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zák., ak súd odcudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Pokiaľ ide o uložený trest obžalovanej, žiada sa z pohľadu krajského súdu pripomenúť, že Trestný zákon v sankcii ust. § 208 ods. 1 Tr. zák. (je prísnejšie trestný zo zbiehajúcich sa trestných činov) umožňuje jeho páchatel'ovi uloženie trestu odňatia slobody v základnej trestnej sadzbe od troch do ôsmich rokov.

V súlade so stavom veci zistil prvostupňový súd na strane obžalovanej jednu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. h) Tr. zák., keďže spáchala zisteným konaním viac trestných činov (trestný rozkaz Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 15.10.2024, sp. zn. 4T/35/2024). Poľahčujúcu okolnosť nezistil. Okresný súd následne obžalovanej uložil trest odňatia slobody v trvaní štyri roky, výkon ktorého jej podmienenečne odložil a zároveň jej uložil probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe, ktorú ustanovil v trvaní päť rokov. Obžalovanej zároveň podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák. uložil povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie a podľa § 51 ods. 4 písm. e) Tr. zák. uložil povinnosť zaplatiť otcovi detí B. B., nar. XX.XX.XXXX A. E., zameškané výživné vo výške 1.330,08 € a plnoletému synovi B. B., nar. XX.XX.XXXX A. C. D., R. výživné vo výške 185,46 € (prevzatá povinnosť zo zrušeného výroku o treste trestného rozkazu Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 15.10.2024, sp. zn. 4T/35/2024). Keďže okresný súd obžalovanej ukladal súhrnný trest podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil jej výrok o treste odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmienenečným odkladom na skúšobnú dobu 12 mesiacov, ktorý jej bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 15.10.2024, sp. zn. 4T/35/2024, právoplatným dňa 06.11.2024, za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona a súčasne zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Preskúmvajúc zákonnosť a odôvodnenosť výroku o uloženom treste, pokiaľ ide o jeho druh a výmeru, krajský súd sa nestotožnil s výrokom okresného súdu, ktorým obžalovanej uložil vyššie uvedený súhrnný trest odňatia slobody a napadnutý rozsudok okresného súdu v celom výroku o treste zrušil.

Okresný súd na jednej strane dostatočne zhodnotil osobu obžalovanej, jej pomery a možnosť nápravy, ako aj niektoré ďalšie rozhodujúce skutočnosti a okolnosti, na ktoré bolo potrebné prihliadnuť, avšak na strane druhej nesprávne priznal obžalovanej jednu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. h) Tr. zák. Obžalovaná síce spáchala zisteným konaním viac trestných činov (trestný rozkaz Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 15.10.2024, sp. zn. 4T/35/2024), avšak pri ukladaní trestu postupom podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. by pripočítanie priťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. h) Tr. zák. bolo pre ňu duplicitné. Okresný súd pochybil aj v tom, že obžalovanej nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., t.j. že viedla pred spáchaním trestného činu riadny život, nakoľko podľa výpisu z ústrednej evidencie priestupkov L. D. A., že sa doposiaľ nedopustila žiadneho priestupku a podľa aktuálneho odpisu registra trestov bola doposiaľ jedenkrát súdom trestaná pre skutok, ktorý spáchala od 24.08.2023 do 09.10.2024, pričom ide o odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 15.10.2024, sp. zn. 4T/35/2024 právoplatný dňa 06.11.2024, ktorým bola uznaná vinnou zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. a bol jej za to uložený trest odňatia slobody v trvaní jeden rok s podmienenečným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní jeden rok do 07.11.2025, z ktorého by práve výrok o treste postupom podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. mal byť zrušený.

Obžalovanej bol okresným súdom podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. správne ukladaný súhrnný trest odňatia slobody aj za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., z ktorého bola uznaná za vinnú vyššie uvedeným trestným rozkazom, ktorým jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere jeden rok s podmienenečným odkladom a určením skúšobnej doby vo výmere jeden rok, nakoľko súdený zločin spáchala skôr ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok (v tomto prípade doručený trestný rozkaz) za iný jej trestný čin. Okresný súd však pri ukladaní súhrnného trestu

postupoval nesprávne, nakoľko nedôsledne vyhodnotil skutočnosť, že obžalovaná v posudzovanom konaní spáchala zločin, a teda správne jej mal byť ukladaný súhrnný trest podľa zásad uvedených v ust. § 41 ods. 2 Tr. zák. Ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšieho o jednu tretinu. Za najprísnejší zo súdených trestných činov a to zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zák. bolo možné obžalovanej uložiť trest odňatia slobody od troch rokov do ôsmich rokov. Za súčasného aplikovania § 41 ods. 2 Tr. zák. na základe ktorého sa zvyšuje horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu jej bolo možné uložiť trest odňatia slobody od troch rokov do desať rokov a osem mesiacov.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu krajský súd vychádzal rovnako ako súd prvého stupňa zo základných zásad ukladania trestov uvedených v § 34 Tr. zák., pričom prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prevahu poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi, na osobu obžalovanej, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, ako aj na účel trestu, ktorým podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, pričom zároveň vyjadrí morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. V zmysle uvedeného má trest plniť funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu) a jednak aj voči ďalším občanom – potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov, robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne a to nie len na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti, pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti.

S poukazom na fakt, že u obžalovanej prevažoval pomer poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi a taktiež s poukazom na to, že obžalovaná má tri maloleté deti, ku ktorým ako ich matka má vyživovaciu povinnosť, krajský súd uložil obžalovanej taký istý trest čo do druhu a jeho výmery ako jej bol uložený okresným súdom v napadnutom rozsudku, avšak pri jeho určení vychádzal z iného rozpätia zvýšenej trestnej sadzby v zmysle zásad na ukladanie súhrnného trestu podľa ust. § 41 ods. 2 Tr. zák.

Krajský súd záverom vyslovuje presvedčenie, že takto obžalovanej uložený trest odňatia slobody zabezpečí v tomto konkrétnom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov.

Výrok o vine zostal nezmenený, nakoľko po vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní okresný súd tak ako už bolo vyššie popísané správne a zákonne rozhodol o vine obžalovanej.

Krajský súd ako súd odvolací, po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov o vine a treste zo strany obžalovanej z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní obžalovanej, považujúc ho za nedôvodné, a po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o vine a treste zo strany okresného prokurátora z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní okresného prokurátora, považujúc ho za čiastočne dôvodné, avšak z iných odvolacích dôvodov než akými argumentoval, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.